

VSP

Vy se ptáte....,

... Poradna NRZP
v ČR odpovídá.

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením

Otázky a odpovědi

„Lidštější“ posuzování nároku a přiznávání invalidních důchodů?

Slyšela jsem od známých, že má dojít v příštím roce 2014 k novému posouzení držitelů invalidního důchodu – tedy ve smyslu více „lidštějšího“ přístupu, nežli tomu bylo doposud. Je tato informace pravdivá?

Při posuzování nároku a přiznávání invalidních důchodů se vychází ze zákona o důchodovém pojištění, zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a z vyhlášky o posuzování invalidity. Pokud se ptáte na „lidštější“ přístup při posuzování nároku na invalidní důchod, pak ani v jednom z uvedených předpisů o způsobu jednání s posuzovaným nenačnete ani slovo. Lidský faktor je o charakteru, náladě, pocitech, ale do předpisu jej nedáte. Samozřejmě mohou být etické kodexy pro posudkové lékaře, které říkají, jak se chovat, jak vysvětlovat, jak přistupovat k žadateli o důchod, ale tyto kodexy nejsou pro posudkové lékaře nijak závazné.

Na uvedené předpisy jsem se díval, a žádné zásadní novely, které by zmírňovaly posuzování nároku na invalidní důchod, jsem v nich nenašel. Alespoň ne pro nejbližší období.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Nová posudková kritéria pro přiznávání průkazů OZP od ledna 2014

Sedm let mám vadu zraku. Jedná se o odchlípení sítnice. Na levé oko nevidím. Jsem invalida druhého stupně. Mám nárok na získání ZTP průkazu? Napsali mi, že na něj nemám nárok. Podle čeho to posuzují, když tahle nemoc se nedá léčit a je tedy trvalá?

O průkaz OZP se žádá na úřadu práce v oddělení dávek pro osoby se zdravotním postižením. Po jeho získání se žádá na obci s rozšířenou působností na odboru sociálním nebo dopravy o evropský parkovací průkaz.

Nárok na průkaz OZP se posuzuje podle zvládání či nezvládání základních životních potřeb. Nejsou tedy určené přesné diagnózy, podle kterých by se nárok posuzoval.

- Průkaz TP lze získat tehdy, pokud člověk nezvládá alespoň tři základní životní potřeby a náleží mu tedy PNP I. stupně.
- Průkaz ZTP lze získat tehdy, pokud člověk nezvládá alespoň pět základních životních potřeb a má tedy nárok na příspěvek na péči ve II. stupni.
- Pokud člověk nezvládá 7 a více základních životních potřeb, má nárok na PNP III. nebo IV. stupně a získá průkaz ZTP/P.
- Jestliže člověk nezvládá potřebu mobility nebo orientace, náleží mu rovněž průkaz ZTP/P. Pokud člověk nezvládá pouze jednu oblast ze základních životních potřeb, považuje se celá potřeba za nezvládnutou.

Po podání žádosti následuje sociální šetření v domácnosti a poté posoudí váš zdravotní stav posudkový lékař. Podklady pro posudkového lékaře vyplňuje obvodní lékař, a proto doporučuji přinést všechny lékařské zprávy od odborných lékařů obvodnímu lékaři.

Jestliže vám podle současných kritérií nebyl průkaz ZTP přiznán, máte dvě možnosti, jak postupovat:

1. Do 15 dnů po převzetí rozhodnutí se můžete prostřednictvím ÚP odvolat k MPSV a žádat přezkoumání nároku.

2. Od ledna 2014 se mění posudková kritéria pro získání průkazu ZTP, již se nebude posuzovat zvládání základních životních potřeb, ale nárok bude posuzovat posudkový lékař dle zdravotního stavu – čili podle diagnóz.

Výhodnější by pro vás mohlo nyní být se proti nepřiznání průkazu OZP neodvolávat. Podejte novou žádost v lednu 2014. Nelze totiž podat novou žádost o průkaz OZP, pokud není pravomocně rozhodnuto

o první žádosti.

*Mgr. Eliška Škrancová
Poradna NRZP ČR v Brně*

Úhrada pobytu v domově pro seniory

Můj dotaz směřuje k úhradě pobytu v domově pro seniory. Senior, který je v domově pro seniory umístěn do jednolůžkového pokoje (jedná se o příspěvkovou organizaci), nemá na plnou úhradu a ani nemá nikoho, kdo by se na doplatku do plné úhrady podílel, je bez ohledu na dodržení zákona zachovat mu 15 % z příjmů nucen si plnou úhradu hradit. Je toto v moci poskytovatele? Nejedná se o porušení zákona?

Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. tuto konkrétní situaci neřeší, ale lze zde vycházet z jiných ustanovení zákona a vyhlášky.

Vyhláška 505/2006 Sb. v § 15, odst. 2 uvádí, že maximální výše úhrady za poskytování sociálních služeb v domovech pro seniory činí 200 Kč denně za ubytování včetně provozních nákladů souvisejících s poskytnutím ubytování a 160 Kč za celodenní stravu. Celkem tedy až 360 Kč/den. Počítáme-li to za celý měsíc, může zařízení požadovat až 10 800 Kč, ale za podmínky, že tato částka bude 85 % celkových příjmů osoby. Příjem této osoby by musel tedy být cca 12 706 Kč.

V případě, že osoba tento příjem nemá, musí zařízení dodržovat zákon a vždy osobě ponechat 15 % z příjmů, jak stanovuje zákon v § 73, odst. 3. V případě, že osoba tento příjem nemá, pak mu ze zákona stále náleží uvedených 15 % příjmů, ale to neznamená, že mu musí poskytovatel dávat něco „navíc“. Má-li zařízení pokoje s různými počty lůžek, zohledňuje to, stejně jako např. hotely či penziony, v ceně za ubytování v pokoji (čím více soukromí, tím více stojí...). Poskytovatel v tomto případě nemusí klientovi vyjít vstříc s požadavkem na jednolůžkový pokoj, ale může ho dát do pokoje s více lůžky. Samozřejmě i tady platí, že kdo na to má, může si

zaplatit větší soukromí a více služeb. Ceny různých velkých pokojů by ale měly být předem stanoveny, cena za konkrétní pokoj musí být uvedena ve smlouvě s klientem.

Zařízení tedy musí klientovi ponechat zmíněných 15 % příjmu, ale nezaplatí-li si jednolůžkový pokoj, nemusí mu jej poskytovatel dát k dispozici. Toto všechno by ale mělo být stanoveno ve smlouvě mezi klientem a poskytovatelem služby.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku – pořízení motorového vozidla

Mám dlouhodobě nemocného čtyřletého syna. Má autismus 4. stupně a epilepsii. Nemám auto a cestování autobusem je pro nás velkou zátěží. Dozvěděla jsem se, že mám nárok na příspěvek k pořízení motorového vozidla. Kde můžu o tento příspěvek požádat?

O příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla se žádá na místně příslušném úřadu práce – dávky pro osoby se zdravotním postižením. Dle zákona má nárok na tento příspěvek osoba, která má těžkou vadu nosného či pohybového ústrojí anebo těžkou či hlubokou mentální retardaci při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, přičemž její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

Za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se považují:

a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i) – viz níže,

b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace.

1. Za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí se považuje:

a) anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše,

b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,

c) anatomická ztráta podstatných částí jedné horní a jedné dolní končetiny v předloktí a výše a v bérci a výše,

d) funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,

e) ankylóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů či podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí,

f) ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin,

g) těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy (funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina),

h) disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,

i) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s krátkým pahýlem bez možnosti opotřezování nebo exatrikulace v kyčelním kloubu,

j) anatomická nebo funkční ztráta končetiny,

k) anatomická nebo funkční ztráta obou horních končetin.

O přiznání příspěvku rozhoduje posudkový lékař, který zhodnotí, zda syn spadá do některého z uvedených zdravotních kritérií.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Změna opatrovníka a smlouva s poskytovatelem sociální služby

Musí uzavírat nová smlouva o poskytnutí sociální služby pokud se změní opatrovník?

Opatrovník je zákonný zástupce, který hájí zájmy jiného, pokud ten nemůže zejména před úřady jednat sám (neplacená funkce). Poskytování sociální služby je placená služba poskytovaná buď registrovaným poskytovatelem nebo asistentem sociální péče na základě smlouvy v úkonech péče při zvládnání základních životních potřeb osoby. To jsou dvě různé záležitosti, které vykonávají jiné oprávněné osoby, které na sebe nejsou nijak vázány.

Pokud zdravotně postižený změní opatrovníka, není nutné měnit smlouvu s poskytovatelem sociální služby. Opatrovník však má dbát na zájmy svěřené osoby, a pokud se domnívá, že poskytované služby nejsou v tomto zájmu, může iniciovat změnu smlouvy či sepsání dodatku.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Vozkova Poradna NRZP

Na otázky do Vozkovy poradny NRZP odpovídají pracovníci poradny Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, regionálního pracoviště

pro Jihomoravský kraj.

Na poradnu se mohou obracet se svými dotazy:

Osoby se zdrav. postiž., senioři, rodiče dětí se zdrav. postiž., opatrovníci osob zbavených způsobilosti k právním úkonům, rodinní příslušníci, ostatní pečující osoby a další skupiny uživatelů soc. služeb.

Témata otázek, ve kterých poradna bezplatně poradí:

- příspěvek na péči,
- dávky státní sociální podpory,
- dávky a výhody pro zdravotně postižené,
- důchody,
- uzavírání a kontrola smluv o poskytování sociální služby,
- zbavení právní způsobilosti,
- věcí související se sociálním zabezpečením.

Kontakty:

☎: 542 214 110, 542 214 111,

SKYPE: poradnabrno

✉: poradnabrno@nrzp.cz

www.poradnazp.cz, www.nrzp.cz

Pracovní doba: pondělí, středa: 8.30–12, 12.30–17 h; úterý, čtvrtek, pátek: 9–12 h.

Poznámka redakce Vozky:

Kontakty na poradny v kraji Jihočes., Plzeň., Úst., Liber., Pardub., Vysoč., Jihomor., Olom. a Moravskoslezs. jsme zveřejnili ve Vozkovi č. 3/2011 (www.vozka.org/odkazy-v-hlavice/jednotliva-cisla/2011/). Nalézt je můžete také na webových stránkách NRZP – www.nrzp.cz.

Aforismy

V džungli zákonů platí zákony džungle.

*Patricie Holečková
http://aforismy.webnode.cz*

